

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 32

LÖSNUMMER 10 CENTS

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 10 Juli 1924.

LÖSNUMMER 10 CENTS

No. 27

Senaten som slaktardrängar

En storm av ovilja uppväckes över hela västra Canada — men hämden vakar.

Hava överskridit sin maktbefogenhet och rätt.

Fem Canadian National brancher söddes den 2 dennes i senaten, nämligen: Turtleford till nära Halford, Lloydminster nordväst 45 mil, från Radville, Bengough eller Ritchie samt från Nipawin nordöst, samtliga i Saskatchewan och från Sunnybrae till Gushoro i Nova Scotia. Tre Alberta linjer erhöles tredje läsning. Under dagen förem om många skarpa debatter och Sir James Loughheed, konservativ ledare, kom med sitt slagord att dessa linjer voro "en orgie av extravagans".

Nettoreultatet hittills av senatens aktion i denna fråga, omfattande 26 brancher, är att 17 ha antagits, 7 ha dödat och 2 äro under övervägande. De nedröstade linjerna äro: Sunnybrae, N. S. — \$2,500,000; Roseau, Que. — \$1,900,000; Nipawin, Sask. — \$360,000; Kelington, Sask. — \$290,000; Turtleford, Sask. — \$2,313,000; Radville, Sask. — 3,716,000 samt Lloydminster — \$1,176,000 eller sammanlagt \$12,349,000. Alla dessa linjer voro för det första behöfliga och för det andra hade deras byggande skaffat välbefärligt arbete åt ett stort antal folk.

Utän minsta varning har sålunda det konservativa partiet i senaten plöjt kast åt sidan den mark, bakom vilken detsamma rikt kraftiga slag åt det nationella järnvägs-systemet. Bland de nedröstade linjerna befinna sig isynnerhet två, vilka givetvis voro de av behövet mest på Kallade och vilka skulle bliva den bästa inkomstkällan för järnvägens hela konstruktionsprogram. Dessa två linjer äro Turtleford och Radville brancherna i Saskatchewan. Sammanlagt skulle dessa två linjer vara för \$28,311,300.

Västrens medlemmar av parlamentet blevo i sannings högst förvånade och de progressiva av dem voro enhälliga i sin opinion att senatorerna överskridit sin maktbefogenhet och det synes vara säkert att saken ej kommer att tillåtas i sådana den art. Den progressiva gruppen är besluten att föreslå en aliornering av huset samt begära tillräckliga summor — vilket ej är fixerat — till den (Forts. å sid. 5.)

Canada och dess immigrationslag

En svensk-amerikansk kollega i Minneapolis klagar högt över Onkel Sams egna taktik.

Huru annorlunda uti Canada.

Onkel Sams förhållande till immigrationen vaktas nog av Canadas regering och man söker så mynt av missgrepp av olika slag mot invandrarna i Ellis Island, som Canada betrakta och målar, rent av, likt en spansk inkvisitionsdomstol från medeltidens mörker, skriver S. F. T. Man är ej mån om att få andra invandrare till våra stater än låta engelsmän, råa irlandare och ohysade tyskar, som förefaller av de senaste bestämmelserna i immigrationsfrågan i vår värda kongress. Men Canada tager lika glatt emot representanter från de skandinaviska länderna, ty man har erfarit dem vara framstärta, varda, pålitliga och dugliga och förresten välkomna till sina anläggda till på det hemtrevligt inbjudande och drägligt för dem från första början tyckes vara åtminstone de styrandes mål uppe i grannlandet. Och därför hjälper och bistår man dessa ankommande främlingar på allehanda sätt, för att få dem till att slå sig ner där på allvar för all framtid och utgöra en tillökning i befolkningen samt bland de producerande. Och så skapar anlända därför till Canada varje år, ty landet, med sina rika möjligheter, står dem öppet. Och där uppe bråkar man inte ens om språkfrågan, fastän det är en Engelska besättning; emedan den beställningen vet moderlandet nog samt att den har, men Förenta Staterna har det mist samt skulle bra gärna åter tycka om att få ett visst husbondevärde över. Men katolikerna härsådes stå nos också i skuld till immigrationens utlösning i Amerika. Och de veta, att svenskarna, för ex., äro ytterst svåra till att göra till påvens täkysnare, ty de hava släktycke fått med kung Carl XII, när han sade till en påve,

La Follette blir presidentkandidat

Efter stor påtryckning har han tagit steget för att framträdja progressivt.

Demokraterna kämpa ännu.

Efter många uppmaningar från de progressiva falangerna i Amerika att uppträda som oberoende presidentkandidat har senator Robert M. La Follette antien beslutat sig för att efterkomma deras önskan. Men han gjorde det först sedan man framlamb till honom en petition därom, undertecknad av 200,000 namn. Han har nu nominerats som independent och ej som ledare av ett tredje parti.

Mussolini är nu på defensiven

Förklarar sig nu vilja uppträda vad han behagar kalla "ett legalt fascistdöme".

Opposition gör sig gällande.

Försäkrade över den storm av protester som "det upprörande mordet på Matteotti" framkallat över hela Italien, har Mussolini nu förklarat sig skriftligt "Arbetaren", och ämnar regera "konstitutionsenligt inom parlamentet". Denna förklaring gjordes i förra veckan, då svarskortshövdingen höll ett tal till 341 av de 382 deputerade, som utgöra hans konstgjorda fascistiska parlamentsmajoritet. I detta tal lovade han "leda fascismen tillbaka till sträng laglighet", en fras, som reducerats till sitt rätta värde genom tillagret att "oppositionen ej får försöka störta vår regim eller tvinga oss att frångå våra principer, vilka vi äro besluta att försvara till varje pris". Därmed menas naturligtvis fascismens "principer" om våld och blodsdåd, och då Mussolini "parlamentsmajoritet" stöder sig på just sådana principer och då, är hans tal om ett "legalt" fascistdöme givetvis av ringa eller ingen betydelse. Den 26 juni meddelades också att fascisthövdingen fått förtroendeavotum av senaten, med 225 röster mot 121.

Alla oppositionsgrupper med undantag av kommunisterna hade sammanträd i Rom den 27 juni och antogo en resolution, som kraftigt utdömer fascismen och Mussolinis regering. Man nojer sig emellertid till att blott utnyttjas kräva regeringschefens avgång, och endast tvungen bestämda krav framföras, nämligen avskaffandet av alla slag av "partitillit", och undertryckandet av alla oärligheter och våldsdåd samt lagarnas stränga och opartiska tillämpning. Det senare har ju Mussolini "lovat" åstadkomma, på sitt eget be synnerliga och tvetydiga sätt, men fascistmiljön vill han ej göra sig av med. I sitt förut nämnda tal förklarade han att han aldrig komme att ens taga i övervägande kravet på dessa våldshorders upplösning.

Senare meddelas från Rom att Mussolini beslutat sig för att reorganisera sitt kabinet. Nästan alla av de nuvarande fascistministerna komma att bortelmineras, förmlär samtliga telegram, som även uppgiver att Mussolini gått med på oppositionens krav rörande "partitilliten" så till vida, att tilliten ej längre skall stå i ett visst partiens tjänst.

TYSKLANDS INTRADE UTI LIGAN.

Den internationella federationen av nationernas förbund godkände vid ett möte i dagarna hållet i Lyons ett beslut som innebär att Tyskland skulle få inträda i ligan samt ett permanent säte i dess råd. Detta beslut blir sedan föremål för ytterligare utredning, då hela rapporten kommer upp. Vidare uttalades att man som sin åsikt att ligan vore det bästa medlet att garantera en tillfredsställande lösning av reparationsproblemet. Greve von Bernstorff, f. d. tysk ambassadör i Washington, höll ett imponerande tal om Tyskland samt gav en dramatisk skildring av ett nytt och fredsläskande Tyskland endast sträande för folkens brödsäkerhet. Han utvecklade vad han kallade sin utopiska dröm om en konfederation av de europeiska staterna. Han motgick verkligt fred för en kommande generation.

Det påstås att U. S. flottier dödat 3,000 fredliga Haiti-bor.

När Förenta Staternas krigsflotta "Wyoming" och "Arkansas" avlägsna sig i Rotterdam den 14 juli, komma officerare och manskap att mottagas på rädhuset och även då kommer en festlighet att anordnas för dem på oceanångaren "Rotterdam".

Brit. Columbia och moderation

Utdrag ur en artikel i Ladies Home Journal för den 24 juni detta år.

Översättning fr. engelskan av pastor O. H. Walby.

De tre sista åren ha bränningsförpackarna åter och åter förtält om British Columbias "ideala" bränningslag. Dag ut och dag in ha de sjungit: "Totalt förbud kan ej framgångsrikt genomföras med lag". De ha förtält oss i Staterna att det kanadiska systemet är den mest praktiska politiken. Tusentals gånger har jag på sistone läst: "Totalförbud var ett fiasco i B. C. Nu är detta förändrat. Under den nuvarande regeringskontrollen vid försäljning av öl och brännvin ha lönnkrögerna och dryckeskonsumenterna varit förtänta varit istånd att förminska skatter, bygga nya vägar samt ge bidrag till sjukhus och skolor."

Jag reste till B. C. för att på egen hand finna ut, om detta överensstämde med verkligheten. Jag tillbragte en lördagsafton med att besöka lönnkrögerna och andra liknande ställen. Jag såg flera drukna där, än jag sett i hela U. S. de fyra sista åren, sedan Staterna genom lag förbjöd försäljning av öl och brännvin. Detta till trots för att jag blott varit i dessa förbudslag var, att den tillit byggarna att brygga och destillera alla destillera wisky för export. De höllo sig emellertid icke bara till exporten, ty deras fabriker såldes olovligt över hela provinserna. Under de tre år, som B. C. hade

Enligt uppgift från direktören för den statistiska avdelningen inom Ontario Jordbruksdepartementet har detsamma erhållit många rapporter, vilka kan antyda, att det pågår en rörelse, som har, mycken likhet med strejk bland farmarna i Ontario. Rapporterna från flera counties säga att jordbrukarna endast producerar nog för sina egna behov samt att de med avsikt nedsätta värdet på sina farmar genom att negligera förbättringar.

Nya bestämmelser i U. S. gränslag

Invandrare till grannlandet uti söder komma att finna allt mycket besvärligare.

Behandlas som — förbrytare.

Att vinna inträde i Förenta Staterna har i dagarna blivit mycket svårare på samma gång som det blivit mycket dyrare. Sagda lands immigrationskontor i Winnipeg har de två sista veckorna haft brattom som aldrig förr, även om deras huvudkvartier vid Portage Avenue är bekant för stor aktivitet. Många personer ha sökt att vinna inträde i Staterna, inom dessa strikta bestämmelser trädde i kraft.

En del av dessa förändringar äro verkligt omgripande. Från och med nu kommer kvotan för canadensare att kontrolleras av det antal visa, som utgivas och ej på basis av dem, som faktiskt inpräda vid gränsen liksom tillförene. Innehavaren av ett visa kan så över gränsen varselhelst och utan fara för att uppehållas på grund av att kvotan är fylld.

Vi vill ha fasta uppmärksamheten på, vad Förenta Staternas konsul fördrar för utgåendet av ett visa, som berättigar en till att gå över gränsen. Två kopior av levnadshistorien, fängelse- och militärrekord, två certifierade kopior av följande: Carlsson, till Ordenssekretärare J. A. Hägelund, till Ordenssekretärare A. E. Rickson, till Valintendent Helmer Johnson, till Valintendent för ungdomslogerna Alfred Ekeberg av Dubuc, till Studieleddare G. H. Silver samt till Ordensdeputerade O. L. Holmgren. Nio delegater voro närvarande. Nästa storlogemöte kommer att hållas i Winnipeg 1925 samt någon gång i februari månad. Fullständig rapport kommer att inflyta i nästa nummer.

Från den mystiska jungeln samt från vildmarkerna i Darien anlände C. v. till New York tre av de berömda "vita indianerna" för att visa Amerika, att de voro något nytt under solen.

De tre sista indianerna ha från tropikerna förts dit av Richard O. Marsh, som upptäckt dem, då han ledde en expedition in i Darien. De tre bestodo av två ynglingar på 16 år samt en flicka på 14 år.

De tre barn ha alla gudvitt hår, gröngrön ögon och vita hud. Deras ögonbryn och ögonhår äro vita, givande dem utseende av albiner.

Nyantagna svenska medborgarelagen

Uti Sverige född medborgare kan behålla sitt medborgarskap, ja, hela livet ut.

Gamla tio-årslagen slopad.

Sveriges riksdag har tydligen enhälligt bifallit den kungl. propositionen om lag om svenskt medborgarskap. Detta var en näring av oerhörd stor betydelse. Härmed är den oösedigra s. k. 10-årslagen antligen upplagd. Den nya lagen, som enligt vad de senaste hitomna svenska tidningarna berättar, promulgeras, betonar nämligen att i Sverige född svensk medborgare behåller sitt medborgarskap livet ut, därest han icke själv skaffar sig medborgarskap i annat land. I utlandet född svensk medborgare förlorar detta medborgarskap om han icke bevakat det före 22 års ålder. Svensk kvinna, som gifter sig med utlänning, men stannar i Sverige, får möjlighet att bevakat sitt svenska medborgarskap.

Den nu upphävda s. k. tio-årslagen, som berövat Sverige otaliga av dess söner och döttrar, har alltid väckt den största harm och missnöje bland utlandsborna. Såsom känt förlorades svenskt medborgarskap dels på grund av längre tids bosättning utom riket eller mer än tio år oavbrutet hemvist i annat land. Visserligen räknades de tio åren icke från den dag, då vederbörande lämnat Sverige, utan först från den dag, då varaktigt hemvist i främmande land vunnits. Tioårsperioden kunde emellertid avbrytas på olika sätt, med den verkan, att en ny tioårsperiod däröver åter började löpa. Såsom avbrött räknades icke tillfälliga besök i Sverige, såvida ej besöket förenades med verklig bosättning därstädes, något som endast genom mantalskrivning eller möjligen kyrkskrivning kunde styrkas. Även utan sådan bosättning i Sverige kunde likväl avbrott göras, nämligen genom avgående av uttryckligt förklaring före de tio årens gång, att personen ifråga förbehöll

Enligt uppgift från direktören för den statistiska avdelningen inom Ontario Jordbruksdepartementet har detsamma erhållit många rapporter, vilka kan antyda, att det pågår en rörelse, som har, mycken likhet med strejk bland farmarna i Ontario. Rapporterna från flera counties säga att jordbrukarna endast producerar nog för sina egna behov samt att de med avsikt nedsätta värdet på sina farmar genom att negligera förbättringar.

Söker kontrollera hela vetenämnden?

Så påstås åtminstone om Farmers' Union, vilken ännu ej yttrat sig uti denna fråga.

Konfidentiellt brev tages.

Inom de närmaste få veckorna komma de permanenta direktörerna uti Saskatchewan vetenämnd att väljas och strax före valet har en underlig sak kommit i dagen, enligt vad Free Press påstår. Hurvida det överensstämmer med verkliga förhållanden eller ej veta vi icke. Men i avvaktan på ett uttalande från Farmers' Union låta vi nu Free Press komma fram med sitt påstådda avslöjande, vilket lyder:

Farmers' Union förmåddes göra ett försök att erhålla kontroll över direktoratet. Ett brev utsändt till de olika logerna av denna union under signatur av N. H. Schwartz, generalsekretär och huvudkontoret i Saskatoon, har fallit i icke-union händer och publicerandet av dess innehåll har rest en storm av protest från andra fraktioner i provinsen, vilka äro intresserade i vete-poolen.

Brevet påpekar att alla medlemmar av unionen skulle understöda union-kandidat för val till sin tur kommit av 160, vilken i sin tur kommit att välja de permanenta direktörerna. Brevet angav också att endast en kandidat i varje sub-division skulle understödjas samt rådde till hållandet av massmötet för att eliminera alla utom en enda union-kandidat på de platser, där mer än en medlem av denna organisation föreslagits. Vid slutet av brevet fanns en anmärkning: P. S. Detta är strikt konfidentiellt och kan endast diskuteras bakom stängda dörrar.

W. M. Thrasher, en direktör av nämnden samt även av Farmers' Union, förklarade i lördags i ett brev till Regina-pressen, att han ämnade begära en undersökning i denna sak. Regina tre andra tjänstemän sammanträdde i söndags icke-officiellt och diskuterade frågan. Andra som bevästade mötet voro L. P. McNamara, Dominion president av unionen; Ben George, organisator, samt G. H. Irvin, provinssiell organisator.

Då de intervjuades, vägrade de vare sig att förklara eller försvara det brev, som upptäckts denna storm. De nekade emellertid, att alldenstund brevet varit konfidentiellt, så värd publicerandet därav ett förtroendebrott.

Crow's Nest akten effektiv

Regeringen handlade klokt som aldrig förr genom att låta den automatiskt gälla.

Är en välsignelse för hela det västra Canada.

På måndag morgon den 7 dennes bekom Crow's Nest Pass översenskommissionen automatiskt effektiv och detta på grund av att parlamentet ej gjort något att ytterligare suspendera utsträckningen av denna traktat. Sittlidne torstvar på den sista dag, på vilken lagstiftningsprocessen kunde börja och sedan dess har ingen diskussion hörts däran i underhuset. Det är också ett anmärkningsvärt faktum att på sagda dag var det också, som C. P. Ry's vänner i senaten började sin slaktning på Canadian National branchline programmet.

Detta kommer att betydligt affektiva fraktsatserna i västra Canada samt ge betydliga reduktioner på en lista av specificerade nödvändighetsvaror, producerade i östern och kommerade i västern. Har stor betydelse detta blir för västern kan ej så vara säkra. C. P. Ry framhöll emellertid, då den framlade sin sak för kabinettet, att denna förändring kommit på kostad dess system mer än 5 miljoner årligen. Under förutsättning att försluset för C. N. Ry blir lika stor, skulle västerna göra en vinst årligen på åtminstone tio miljoner dollar.

Crow's Nest Pass akt antogs 1897, då järnvägsaktörerna voro under kontroll av järnvägskommissionen av privy council samt när den nuvarande Dominion järnvägsnämnd var i körning. Denna akt föreskrev att alla taxor mellan punkter på C. P. O. vilken som helst punkt på huvudlinjen i Canada — ård, byrd eller järnväg av C. P. R. — skulle lyda under järnvägskommissionen av privy council.

Samtidigt och på sidan därom bestämde parlamentet i förening med en aggressiv immigrationspolitik en lista av nödvändighetsvaror, vilka skulle förslas för vissa låga taxor, som C. P. R. lovade aldrig skulle bli högre. I gengäld fick C. P. R. vissa rättigheter som en subside att bygga Crow's Nest Pass järnväg i Alberta. De låga taxorna berorde från östern skap, bindarna, järnvaror, järn, frukt och papp för byggnadsändamål — allt (Forts. å sid. 5.)

Vetebrist spås av Storbritannien

Canadas vetebrist kommer att ha ett större inflytande än någonsin sedan år 1920.

Allting beror nu på Canada.

Canadas vetebrist kommer att synas större för brittiska ögon 1924 än under något år, sedan världsförhållandena två år efter kriget gjorde denna marknad beroende av tillförelse från något visst håll. En brist i världens vetebrist förutspås av brittiska spannmålsimportörer. Minskningen i de brittiska förhållanden ha allredan visat sig, i det att brödpriiset i dagarna ökat.

Det är ingen överdrift att säga att allas ögon vända sig mot Canadas vetebrist liksom de gjorde två år efter kriget, då nr 1 hård vete betingade mer än 43 per bushel och Storbritannien absolut måste hava det. Följande är ändrade sig situationen. Den brittiska marknaden vägrade praktiskt taget att köpa canadisk vete för det begräda priset och kvoteringen gingo ner med fart. Britanniens största import av vete kommer nu från Argentina med Canada som nummer två. Den argentiniska skörden har redan konsumerats och vete-situationen hänger nu på Canada.

"Vi vänta ej så mycket av Förenta Staterna, som vi brukat", yttrade här-omdagen en välskand spannmåls-handlare i London. "En annan faktor är den onorma ökningen i östern utav bröd under de två sista åren. Halften av Australiens veteoverskott går till Japan och Kina och det finnes de, som förutspå, att allt australiskt vete kommer att regulerat på till östern. Man kan ej räkna på Ryssland detta år att exportera mer vete än stiellett år, ty troligen kommer det att sändas ut mindre. Den nuvarande ökningen i priserna på mjöl och bröd är varken temporär eller utom säsongen. Om rågen kommer snart i Canada, kan det ej bli en reduktion, och om det ej kommer, stå vi inför en vidare prisökning."

Den portugisiska regeringen under Alvaro Castro avgick den 27 juni. Regeringen bildades sistlidne december.

Mrs Margaret La Jolybois La Trelle 190 år gammal samt född i St. Boniface, Man., har avlidit i Lerou, N. D. Hon efterlämnar 8 barn, 68 barnbarn samt 223 barnbarns barn.

Större inflöde utav immigranter

Rapport utöver en fyra månaders period visar en så stor ökning som 82 procent.

De flesta äro dock farmare.

Antalet immigranter under de första fyra månaderna av 1924 visa en ökning av 82 procent över samma period 1923. Den sista månaden april utvisar isynnerhet en anmärkningsvärd ökning, nämligen 103 procent över föregående årets. April är den månad de flesta immigranterna komma till detta land, en när det är den första vårmånaden samt början av det agrariska året. Av den totala immigrationen för april av 19,389 gingo de flesta eller 7,557 till Ontario, 2,933 till Manitoba, 2,173 till Quebec, 1,522 till Saskatchewan, 1,344 till Alberta, 1,053 till British Columbia samt 900 till sju provinserna.

Det största antalet engelska nybyggare gå till Ontario under det att ut lämnarna mestadels ströa kosan till prairieprovinserna. Det största antalet under denna fyra månaders period — med undantag från Storbritannien och Irland — kom från Tjeckoslovakien eller 7,307. Det var även ett stort antal finnar och tyskar samt skandinaver.

De flesta uppgå sin sysselsättning vara farmare och nästan alla dessa hade Ontario eller prairieprovinserna som sin bestämmelseort. Antalet farmare som kommo in i landet under april, var 8,525. Därnäst kom 2,427 arbetare, 1,965 mekaniker, yrkesarbetare 436, gravarbetare 274, tjänstefolk (kvinnligt) 1,546 samt icke klassifierade 1,700, däribland kvinnor och barn.

Siffrorna visa att antalet immigranter från Förenta Staterna har minskats. Quebec utgör ett undantag, i det att denna provinns fått tillbaka många av sina forna inbörare, vilka utvandrat till Amerika.

Alla arbetare i hela Italien, inklusive fascisterna, nedlade arbetet från kl. 10 f. m. till kl. 10,20 den 27 juni, förblivande i absolut tystnad under denna tid såsom hederbevisning för den mördade deputeraden Matteotti och såsom en protest emot brottet.

President Masaryk of Tjeckoslovakien har inbjudjt prof. Charles E. Merriam vid Chicago universitet att besöka honom såsom hans gäst och studera den nya republiken.

MELLAN-PROVINSIELL FÖRSÄLJNING.

Resolutioner understödjande bildandet av en inter-provinsiell försäljningsagentur för att taga hand om de tre prairieprovinsernas vete antogs 2 dennes vid det årliga mötet i Brandon utav Manitoba vetenämnd. Vidare förordades att direktörerna skulle få fullmakt att skapa en dylik försäljningsagentur. I de stadgar, som antogs, bestämdes att en direktör ej fick vara medlem av någon annan kommersiell veteagentur.

De överenskomelser som gjorts med inteckningsbolagen i förening med vete lovat till nämnden, förklarades av T. J. Murray, K. C., juridisk rådgivare för densamma. Genom dessa kunna inteckningsbolagen genom kooperativ genom nämnden marknadsföra ej allena sitt eget vete utan och bolagens.